

oude luister zal herwinnen. De koning is wel herinnerd aan zijn aanzienlijke schuld aan de Compagnie op grond van het derde artikel van het onlangs gesloten contract. Ook is hij er op gewezen dat hij niet langer moet dralen om de Pantchina's³ die aan zijn hof verblijven, op te dragen zich bij het fort van de Compagnie te vestigen. Hij traineerde dat met allerlei loze uitvluchten. [fol. 846] Eveneens is aan pangeran nata bericht dat men, zoals hij had verzocht, de koning wel niet kon dwingen om het toezicht op de pepertuinen en de leverantie aan de Compagnie uitsluitend aan hem op te dragen, maar dat het wenselijk was dat hij dit zelf bij de vorst zou zien te bereiken. Men mocht toch van zijn inzet en eerezucht om zich goed te gedragen wel iets verwachten. De brieven van de resident van 15 mei en 20 november 1766 zijn behandeld en er is op 9 december op geantwoord. In 1766 is er uit Djambi met de bark Draak slechts 2210 lb zwarte peper aangevoerd. De resident is er nadrukkelijk op gewezen dat hij de plicht heeft om, naast de politiek onvermijdelijke kosten van de bezetting, met het oog op alle uitgaven de inkomsten te laten stijgen. [fol. 847] Bovendien moet hij smokkel vanuit het binnenland tegen gaan, want het ontbreekt daarin niet aan beloften, maar het resultaat is gering. Er moest nogmaals op gewezen worden dat in het contract⁴ de prijs voor een pikol peper niet op f 23,12,-, maar op f 12,- werd vastgesteld. Daarover had ook de resident een foute opvatting. Nu die is weggenomen, werd voor het laatst geaccepteerd dat voor een klein partijtje f 14,-, het pikol werd betaald, tenzij met een verhoging van f 1,- à f 2,- de verbouw aanzienlijk zou worden aangewakkerd en de leverantie aanzienlijk zou verbeteren. Bovendien is bevolen om bij de koning aan te dringen [fol. 848] op het uitvoeren van wat hierboven van hem werd verwacht. Met de bark Leervis is naar Djambi gezonden: 3000 Spaanse realen, wat levensmiddelen en benodigdheden, waaronder hoofdzakelijk 40.000 metselstenen om nu eindelijk de lopende bouwwerken te voltooien. Bovendien werd bevolen om de sloep Leguaan, die volgens de brief van 29 oktober wegens wormgaten in de rivier van Djambi gezonken was, door de twee gezonden scheepstimmerlieden met stropen te laten ophijzen. Het is verboden om daar, tenzij beslist noodzakelijk, vaartuigen aan te houden, daar de bezetting nu in een verdedigbare loge beschermd is. Er kan nog geen staat-rekening opgemaakt worden, daar de boekjes over 1763/64 en 1764/65 door de afgetreden resident Ajax Fredrik van Solms zodanig ongebruikelijk zijn bijgehouden dat er volgens de resolutie van 22 juli 1766 andere voor in de plaats moeten komen.

SIAM

[fol. 849] Voor het plotseling verlaten in plaats van een ordelijk opbreken van de logie te Siam wordt verwezen naar de generale missive van december 1765 en die van 8 april 1766. Sindsdien zijn er vandaar geen berichten meer ontvangen.

JAPAN

Daar de Burch in het laatst van 1765 uit Japan terugkwam, kon er in de generale missive van 31 december 1765 al over gerapporteerd worden op grond van de daarvandaan ontvangen brieven van 7 november en 19 december. Op 1 april 1766 is er over Japan vergaderd en op 21 juni ging er een brief heen. [fol. 850] In de lading van de Burch zijn op de goederen berekend in ponden bij de poedersuiker $\frac{3}{8}$ % meer ondergewicht dan het voorafgaande jaar geconstateerd, bij sapanhout $\frac{1}{2}$ % meer, bij moernagels $\frac{1}{8}$ %, bij peper $\frac{1}{2}$ %, bij olifantstanden $\frac{1}{8}$ %, bij kwikzilver ook $\frac{1}{8}$ %, bij benzoë $\frac{1}{4}$ %, bij namrak $\frac{3}{8}$ % en bij tin $\frac{5}{8}$ % meer. Verder zijn

3 Pantchina's, bewoners van Petjinaän, zgn. Chinese kampong, deel van Djambi op de linkeroever van de rivier, waar ook de VOC-logie lag.

4 Contract met Djambi 21-10-1721 artikel 4: peperprijs 3 Spaanse realen contant en $\frac{3}{5}$ % Spaanse rijksdaalder in textiel of andere koopwaar het pikol van 122 Hollandse pond (Corpus Diplomaticum IV, p. 532). Contract 16-10-1763 artikel 9: deze prijs bevestigd (Corpus Diplomaticum VI, p. 236).